

Манифест към „Развѣдник на съдѣи“ (1913)¹

През април 1910 г. в петербургското издателство на Матюшин „Журавль“ в тираж от 300 екземпляра² на тапетна хартия излиза на бял свят алманахът „Развѣдник на съдѣи“, който фактически създава групата на бугетяните „Гилея“. Авторите на алманаха са Давид и Николай Бурлюк, Каменский, Хлебников, Гуро, Ек. Низен (Екатерина Гуро), С. Мясоедов, А. Гей. През февруари 1913 г. в същото това издателство излиза „Развѣдник на съдѣи II“, с участието на Гуро, Д. Бурлюк, Хлебников, Маяковски, Кручоних, Лившиц, Ек. Низен и рисунките на Гуро, Гончарова, Ларионов и Давид и Николай Бурлюк. Тук е изложен текстът на неозаглавения манифест, с който се открива сборникът.

Намирайки всички изложени по-долу принципи за цялостно изразени в първия „Развѣдник на съдѣи“ и като избягваме по-ранно известните и богати, само в смисъла на Метцел и К³, футуристи, **ние**, въпреки всичко, смятаме този път за вече извървян и оставяме развитието му на онези, които не са натоварени с по-нови задачи, и ползваме определена форма на правописа, за да съсредоточим общото внимание върху вече нови задания, които се откриват пред нас.

Ние за първи път изведохме нови принципи на творчеството, които са ни ясни в следния ред:

1. Престаняхме да разглеждаме словопостроението и словопроизнасянето на гумите по техните граматически правила и започнахме да виждаме в буквите единствено *натѣтстващи речи*. Ние развихме синтаксиса.
2. Започнахме да придаваме съдържание на гумите по тяхната графична и *фоническа характеристика*.
3. Ние осъзнаваме ролята на представките и наставките.
4. В името на свободата на личния случай, ние отричаме правописа.
5. Ние характеризираме съществителните не само с прилагателни (както основно се правеше преди нас), но и с други части на речта, включително чрез отделни букви и числа:
 - a. Разглеждаме като неделими части от произведението поправките и винетките на творческото очакване;
 - b. Смятаме почерка за съставляваща част на поетическия импулс;
 - c. Затова в Москва издадохме книги на (автографите) „само-писмото“.
6. Ние унищожихме препинателните знаци, с което ролята на словесната маса за първи път е изтъкната и осъзната.
7. Гласните разбираме като време и пространство (както характер на стремежа). Съгласните – като багра, звук, мирис.
8. Ние скършихме римите. Хлебников издигна поетическия размер на живото и разговорното слово. Ние престаняхме да търсим размерност в учебниците – всяко движение ражда нова и свободна рима за поета.

9. Началната рима – (Давид Бурлюк); средната, обратната рима (В. Маяковский) са разработени от нас.
10. Речниковото богатство на поета е неговото оправдание.
11. Ние смятаме словото за творец на мита; словото, умирайки, ражда мита и обратното.
12. Ние владеем новите теми: ненужността, безсмислеността, тайната на властната нищожност – те са възпети от нас.
13. Ние презираме славата; познаваме чувства, които не са живели преди нас.

Ние сме новите хора на новия живот.

ДАВИД БУРЛЮК, ЕЛЕНА ГУРО, НИКОЛАЙ БУРЛЮК,
ВЛАДИМИР МАЯКОВСКИ, ЕКАТЕРИНА НИЗЕН,
ВИКТОР ХЛЕБНИКОВ, ВЕНЕДИКТ ЛИВШИЦ,
А. КРУЧОНИХ.

Превод от руски ВЛАДИМИР ПЕТЕВ И ВЪВ

Плесница по общественения вкус

„Плесница по обществения вкус“ е първият поетичен сборник на кубофутуристите (поетическата група „Гилея“). Той е отпечатан на 18 декември 1912 г. Манифестът излиза отново (но вече в отделна брошура) четири месеца по-късно. В него се скъсва с цялата преходна естетическа традиция и със социална структура, която неизбежно я поддържа. Текстът е съчинен за един ден в гостилница „Романовка“ в Москва.

Към читателите на нашето Ново Първо Неочаквано. Само *ние* – сме лицето на нашето Време. Рогът на времето тръбни чрез нас в словесното изкуство. Миналото е тясно. Академията и Пушкин са неразбираеми йероглифи.

Трябва да бъдат изхвърлени Пушкин, Достоевски, Толстой и още, и още от Парахода на съвременността. Този, който не забрави *първата* си любов, не ще познае последната.

Кой, доверчиви ми, би повел последната си Любов към парфюмирания бардак на Балмонт? Там ли се крие отражението на мъжествената душа на днешния ден? Кой, страхливецо, би се осмелил да свали хартиената ризница от черния фрак на Брюсовия воин? Нима на нея грезят небедомите красоти?

Измийте своите ръце, докоснали се до мръсната слюз на книгите, написани от тези безбройни Леонид Андреевци. На всички тези Максим Горковци, Куприновци, Блоковци, Сологубовци, Ремизовци, Аверченковци, Черневци, Кузминчовци, Буниновци¹ и още, и още – трябва им само вила на реката. Такава награда съдбата дава на шивачите. От висините на небостъргачите ние се взираме в тяхната нищожност!...

Ние *заповядваме* да се зачитат *правата* на поета:

1. Да увеличава *обема* на речника с произволни и производни думи (Слово-новаторство).
2. Да изпитва непреодолима ненавист към съществуващия преди него език.
3. С ужас да маха от гордо то си чело Венеца на евшината слава, направен от вас с метлички за баня.
4. Да стои върху грамадата на думата „ние“ сред море от освирквания и негодувания.

И ако *все още* и в нашите редове е останало мръсното клеймо на вашия „здрав разум“ и „добър вкус“, то въпреки това по тях присветват *първите* светкавици на Новата Съзидателна Красота на Самоценното (самовито) Слово.

Д. БУРЛЮК,
АЛЕКСЕЙ КРУЧОНИХ,
В. МАЯКОВСКИ,
ВИКТОР ХЛЕБНИКОВ

Москва, 1912. Декември

Превод от руски ВЛАДИМИР ПЕТЕВ И ВЪВ

Пощечина общественому вкусу. В защиту свободного искусства. Стихи, проза, статьи. Д. Бурлюк, Н. Бурлюк, А. Кручоних, В. Кандинский, Б. Лившиц, В. Маяковский, В. Хлебников. - М.: Г.Л. Кузьмин, [1912]. - 113 с.; 24x18,5 см. - 600 экз.

¹ В оригинала вместо Сологуб и Кузмин е написано по-оригинално Сологуб, Кузмин.

¹ Заглавието „Садок судей“ е предложено от Велемир Хлебников и е многозначно. (1) „Садок“ може да е умалителна форма от „сад“ със значение „градина“. В първия сборник е публикувано стихотворението „Зверинец“ тъкмо на Хлебников, което започва с „О, Сад, Сад!“ и описва по изключително живописен, плътен и парадоксален начин една зоологическа, предметна и хорска градина. (2) Другото значение на „садок“ е развѣдник (изкуствен водоем и общо място за отглеждане на животни) или пък живарник (сак, капан за улавяне на риби и дива животни). (3) От трета страна още през XIX век „садок судей“ се използва като словосъчетание указващо „училище за съдѣи“. Важно е да се уточни, че при всички варианти „съдѣите“ най-вероятно са самите поети.

² Други източници свидетелстват, че са били отпечатани 480 екземпляра, но тъй като сметката за работата не е била изплатена, целият тираж на „Развѣдник на съдѣи“, с изключение на получените от Каменский 20 екземпляра, е останал в склада, а след това е изгубен окончателно, с което изданието се е превърнало в библиографска рядкост.

³ Това е известна рекламна кантора в Петербург и вероятно е намек за богатството на И. Игнатиев от егофутуристите.

Садок судей II. СПб.: Тип. Т-ва „Наш век“, [1913]. 112 с., из них 16 л. ил. 18x16,5 см.